593.qxd 6/30/2015 2:46 PM Page 1 (3,1)

Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

Viestki j Paviedamlenni

Сусьветнае сеціва: *e-krama.com, pahonia.com*
Электронны адрас: *viestki@mail.com*
✉ *P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735*

№ 7 (593)
Ліпень 2015 г.

Абмеркаваньне плятформы разьвіцьця Беларусі

У нядзелю 14 чэрвеня ў грамадзкай залі пры Саборы сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне адбылося грамадзкае абмеркаваньне праграмы разьвіцьця Беларусі, якая ставіць задачы дзеля будучыні нашай Бацькаўшчыны. Асноваю для абмеркаваньня стаў тэкст сп. Зянона Пазьняка, Старшыні Беларускага Народнага Фронту і Партыі КХП-БНФ. Тэкст пад назваю “Што адбываецца і што можа быць”, быў зьмешчаны ў сеціве і таксама разасланы ўсім зацікаўленым. Ён складаецца з шэрагу разьдзелаў, сярод якіх ёсьць і разьдзелы глябальныя, геапалітычныя: Сьвет, Далёкі погляд, Беларусь, Магчымае і пратрэбнае, Парадак пераменаў.

Абмеркаваньне, якое меркавалася зрабіць пачаткам шырокай грамадзкай дыскусіі, як на чыжыне, так і на Бацькаўшчыне, гэтым разам было засяроджанае менавіта на Беларусі й пытаньнях, зьвязаных з выхадам яе з таго тупіка, у які завяла лукашэнская прамаскоўская антынацыянальная палітыка.

Напачатку абмеркаваньня выступіў сам сп. Зянон Пазьняк. Пасьля кароткага ўступнага слова, у якім ён патлумачыў патрэбу праграмы-плятформы і таксама патрэбу яе шырокага абмеркаваньня, былі прачытаныя часткі разьдзелу пра Бела-

заканчэньне на бачыне 4

Марш Паняволеных Народаў

У нядзелю, **12 ліпеня 2015 году**, адбудзецца Марш Паняволеных Народаў, што традыцыйна арганізуецца ў ліпені Камітэтам Паняволеных Народаў у рамках афіцыйна абвешчанага яшчэ ў 1959 годзе Тыдня Паняволеных Народаў – імпрэзы, якая прыцягвае ўвагу амэрыканскага грамадзтва да стану народаў, што паняволеныя камуністычнымі, а таксама пост-камуністычнымі ды кожнымі іншымі тыраніямі й дыктатурамі.

Збор у нядзелю, **12 ліпеня**, **а 9-й** гадзіне раніцы ля **гатэля “Plaza”** на 59-й вуліцы і 5-й авэню. Адтуль удзельнікі рушаць да **Катэдры сьв. Патрыка**, дзе адбудзецца імша за Паняволеныя Народы, а потым пройдуць Маршам да **72-й вуліцы ў Цэнтральным парку**, дзе адбудзецца ўрачыстае адкрыцьцё Тыдня.

Ад самага пачатку ў імпрэзах Тыдня бяруць удзел прадстаўнікі беларускай грамады Амэрыкі. Пасьля 1989-1991 гадоў большасьць этнічных арганізацыяў сябраў Камітэту Паняволеных Народаў, і ў тым ліку ўкраінцы, адыйшла ад актыўнага ўдзелу, мяркуючы, што свабода ўжо здабытая, і ёй нішто не пагражае.

Як бачым, гэтая “рэляксаваная” пазыцыя памылковая, і па дзьвух прычынах:

1. Свабода – гэта “штодзённы плебісцыт” (ніхто і нішто не згарантуе яе раз і назаўсёды).

2. Абавязак кожнага вызваленага народу – дапамагчы тым, хто застаецца паняволенымі. У кожным разе, запрашайце на гэтую імпрэзу вашых украінскіх, крымскататарскіх, расейскіх (не ачмураных пуцінскай прапагандай), зімбабвейскіх, віетнамскіх, кітайскіх, тыбецкіх, кубінскіх сяброў.

Пашырайце інфармацыю, паведамляйце сябрам і знаёмым!

593.qxd 6/30/2015 2:46 PM Page 3 (1,1)

Чэрвеньскі сход Згуртаваньня “Пагоня”

У суботу 13 чэрвеня ў Доме Маракоў на Мангэтане прайшоў чарговы чэрвеньскі сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”. Напачатку сходу старшыня Згуртаваньня Віталь Зайка выступіў з аглядам апошніх падзеяў у Беларусі й сьвеце. Ён закрануў падрыхтоўку да маючых адбыцца выбараў прэзыдэнта ў Беларусі, вайну ва Украіне, што мае непасрэдны ўплыў на будучыню Беларусі і становішча ў вольным сьвеце, якое, нажаль, не спрыяе спыненьню пагрозы расейскай агрэсіі ва Ўсходняй Эўропе.

В. Зайка

На сёнешні дзень расклад сілаў у Беларусі не надае аптымізму, што да выніку будучых прэзыдэнцкіх выбараў. Рэжым Лукашэнкі непадзельна і абсалютна кантралюе ўсе аспэкты і праявы грамадзкага жыцьця ў краіне, апазыцыя падзеленая, а таксама зьнясіленая няспынным ціскам і рэпрэсіямі. Увага з боку эўрапэйскіх структураў скіраваная, хутчэй, на пошукі паразуменьня з рэжымам Лукашэнкі, чымся на падтрымку дэмакратыі й правоў чалавека. Ня ўсё добра і з пэрспэктывамі вайны ва Ўкраіне. Злучаныя Штаты і Эўропа робяць усё, каб не выклікаць гневу агрэсара – пуцінскай кіруючай групоўкі, а ўкраінскі ўрад, у склад якога ўваходзяць шмат некампэтэнтных а нават карумпаваных асобаў, ня мае яснай стратэгіі й тактыкі вяртаньня апанаваных прарасейскімі сэпаратыстамі абшараў.

Падзеі ва Ўкраіне зноў і зноў паказваюць, якімі важнымі ёсьць незалежнасьць і нацыянальная сьведамасьць. Бязь першай тысячы беларусаў, скіраваныя не па сваёй волі ў пекла канфлікту, ужо загінулі б за год вайны. Без другой – сама Беларусь можа ў кожны момант апынуцца ў становішчы, калі “ветлівыя зялёныя чалавечкі” пяроймуць уладу і зьліквідуюць сувэрэнітэт. А беларускае, адно па назве, войска і сілавыя структуры будуць толькі дапамагаць у гэтым.

Найвялікшую ролю па перацягненьні грамадзкай апініі на расейскі бок граюць расейскія масавыя сродкі, што валадараць у беларускім этэры. Тут бяз усякага сумленьня эксплюатуецца таксама міталёгія расейскай “вялікай айчыннай вайны”, усхваляецца мужнасьць і гераізм расейскага жаўнера, талент расейскіх ваяводаў, мудрасьць галоўнакамандуючага Сталіна. І, канешне ж, не ўспамінаецца, як Сталін кінуў Беларусь у 1941 годзе пад ногі наступаючаму ворагу, аб плянах нападу якога на Саветы паведамлялі бальшавіцкаму ідалу шматлікія выведчыя крыніцы. І гэта ня проста нейкі выпадковы факт мальтрэтаваньня Беларусі расейскім “старэйшым братам”. Калі паглядзець на гістарычную рэтраспэктыву, Беларусь была кінутая расейскім кіраўніцтвам пад ногі ворагу шматкроць: у 1812, 1915, 1918, 1920 гадох. А ў 1921 годзе Беларусь была падзеленая на ганебным гандлі ў Рызе, на які прадстаўнікі беларускіх камуністычных структураў “ССРБ” нават не былі дапушчаныя. Таму цяпер перапевы на тэму “вялікай перамогі” з боку антыбеларускага лукашэнскага ўраду падаюцца злавеснымі. “Перамога”, якую Беларусь сустрэла ў руінах, з абрэзанай тэрыторыяй, са стратай каля чвэрці насельніцтва, пад кіраваньнем сатрапаў Масквы, якім не была блізкая ані мова, ані культура, ані што кольвечы беларускае, выглядае злым жартам і зьдзекам. І сьвяткаваньне яе ажно два разы на год выкарыстоўваецца для далейшага замбаваньня беларускага насельніцтва, якое пазбавілі ўласнай гісторыі, культуры і мовы.

Не нашмат лепш выглядае становішча грамадзкай думкі й у Злучаных Штатах. Нядаўнія падзеі бэшчаньня й аплёўваньня паліцыі, супрацоўнікі якой штодня рызыкуюць сваімі жыцьцямі на карысьць захаваньня грамадзкага спакою і парадку, пераўтварыліся ў сапраўдны карнавал, у “зьлаві паліцая”. Псэўдалібэральныя мэдыі й ляваціцкія “валадары думаў” перакулілі ўсё дагары нагамі. І вось ужо мужныя героі-паліцаі ператвораныя ў зьлыдняў, а сапраўдныя злодзеі, рабаўнікі, забойцы – у нявінных ахвяраў “паліцыйнай брутальнасьці”. А яшчэ – “расізму”, гэтай новай эфэктоўнай лэйбы-дубіны, што па сваёй адвольнасьці, распаўсюджанасьці ўжываньня і сур'ёзнасьці наступстваў нагадвае цэтлік “трацкіст” у Саветах сталінскіх часоў.

З. Левіт

Затым перад прысутнымі выступіў з гутаркай пра становішча ў Амэрыцы і пра амэрыканскую мару сп. Зьміцер Левіт, сябар управы Згуртаваньня “Пагоня”. Ён распавёў пра сябе, пра свой удзел у беларускім нацыянальным руху ў Беларусі ў канцы 1980-х – пачатку 1990-х гадоў. Потым, пераехашы у ЗША, стаў тут амэрыканскім патрыётам, не перастаўшы быць патрыётам Беларусі. Стаў рухацца да ажыцьцяўленьня амэрыканскай мары, калі чалавек сам сабе гаспадар, вольны рабіць усё, што не супярэчыць закону. Найвялішым амэрыканскім вынаходніцтвам ёсьць пастулят пра тое, што ўсе нараджаюцца роўнымі і маюць роўныя правы асягнуць паўнавартага жыцьця, заможнасьці, шчасьця. Далей сп. Левіт спыніўся на шэрагу прыкладаў з гісторыі ЗША і на зьявах, якія цяпер не спрыяюць паўнавартаснаму разьвіцьцю краіны.

Напрыканцы сходу, у разьдзеле “Рознае”, прагучэлі паведамленьні, адбыліся знаёмствы з асобамі, што першы раз прыйшлі на сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”.

Віталь ЗАЙКА

593.qxd 6/30/2015 2:46 PM Page 3 (3,1)

Купальле ў Нью-Брансўіку

Купальле – гэта ноч, калі хлопцы абіраюць сабе будучых жонак, а дзяўчаты – мужоў. У нас сапраўды здараліся шлюбаваньні пасьля Купальля, ствараліся сем'і.

Ня ведаю, як для каго, а для мяне асабіста, калі ў ноч з 23 на 24 чэрвеня не адзначыць Купальле, то нібыта й год непаўнацэнны. Для мяне Купальле – гэта час, калі я сустракаюся з маімі любымі сябрамі, зь беларускаю грамадою, калі мая душа яднаецца з імі ды з прыродаю. У гэты час я пазбаўляюся пачуцьця самоты й безабароннасьці, асабліва ў гэтай чужой для мяне краіне. Сьпевы разьбіваюць ушчэнт самы цяжкі дэпрэсіўны настрой. Энэргіі, якую я атрымоўваю ў купальскую ноч, мне хапае на цэлы год. А калі засумую – то пераглядаю нашыя абрадавыя фатаздымкі. Вось і павесялею.

У Беларусі мы маглі сабрацца зь сябрамі на прыродзе, аблюбаваць сабе любое прыгожае й прыдатнае месца ды распаліць купальскае вогнішча. Амэрыка сапраўды дэмакратычная краіна, але гэта не азначае, што тут усё дазволена. Таму, каб распаліць вогнішча ды цэлую ноч ля яго весяліцца, арганізатарам сьвята даводзілася загадзя, яшчэ ў лютым месяцы браць дазвол на яго правядзеньне, і толькі ў пэўных мясьцінах, дзе дазволена, ды плаціць за гэта грошы. Напэўна, некаторыя лічаць, што ў амэрыканскім лесе-запаведніку, дзе шмат розных зьвяроў, можна й паводзіць сябе падзікунску. Але арганізатары падобных фэстаў нясуць адказнасьць за бясьпеку й культуру іх правядзеньня. Па заканчэньні імпрэзаў лес павінен заставацца ў ідэяльнай чысьціні.

Мяне вельмі ўзрадавала, калі ў 2013 годзе на нашае Купальле прыйшло больш васьмідзесяці чалавек. Але атрымалася асечка, пэўна, як здараецца на паляваньні. Менавіта з-за недахопу культуры паводзінаў можа якіх пару асобаў ў сэнсе засьмечваньня лесу. Пасьля гэтага нам забаранілі сьвяткаваць вялікімі кампаніямі. Таму летась Купальле прайшло ў складзе абсалютова надзейных дваццаці чалавек.

А сёлета з-за паважных прычынаў пазнавата зьвярнуліся па дазвол, і ўсе мясьціны на патрэбную нам дату былі ўжо занятыя. Выглядала, што будзе агрэх ў нашым культурніцкім жыцьці. Але сталася, што паэта й бард Сяржук Сокалаў-Воюш з жоначкай Ганнай Бартуль, якія жывуць у Нью-Браўнсўіку ў Нью-Джэрзі, запрасілі да сябе сям'ю брата гаспадыні Антона Бартуля, сяброўку Ліду Данілюк з сынам, мяне, сям'ю Рыжых ды Вінакуравых у суботу купальскім вечарам сабрацца ў іхняй хаце.

Гаспадыня прыгатавала розныя беларускія стравы, дый госьці прыхапілі з сабою нешта зь ежы. Спачатку, як і належыць, усе падсілкаваліся. Ад гарачыні паветра мне нічога, акрамя халаднічку Ганны, і не хацелася дэгуставаць. Я прыехала ў строі, Данілюкі, Рыжыя й Вінакуравы захапілі вышыванкі з сабою. Вырашылі ўсё ж правесьці гэткае камэрнае Купальле. Ганначка з уласнае шафы й куфэрка спадчыны сваёй маці Веры Бартуль дастала строі й апранула сваю сям'ю ды брата Антона. Адразу зьявіўся й адпаведны сьвяточны настрой.

Сьцямнела. Сяржук павёў нас з пагорка, на якім стаіць хата, у нізіну іхнага пляцу за кустоўе, дзе й распаліў невялікае вогнішча. Усе сталі ў круг. Я, Аленка Рыжая й Сяржук Сокалаў-Воюш зацягнулі: "Добры вечар, добрым людзям, клічам мы вас на Купальле..." Прысутныя паўтаралі кожны радок рэфрэнам. Гэтак мы карагодзілі ды сьпявалі.

Дзеці прымалі самы актыўны ўдзел. Пазьней да нас далучыліся дзьве знаёмыя Сьвятавіта й Славаміра Сокалавых. Алена толькі прыехала зь Беларусі, а Аксана – з Украіны.

Пасьля адзінаццатай вечара, каб не замінаць суседзям, мы сьцішылі свае сьпевы і сабраліся за сталом ля хаты побач з басэйнам. Сяржук пачаў граць на гітары й сьпяваць. Калі маглі, мы падпявалі, бо ён сьпяваў шмат новых песень, як сваіх, так і перакладзеных з іншых моваў. Да таго ж ён рабіў невялічкую цікавую прадмову да кожнага твору. Мы ў захапленьні слухалі сябра, адзначаючы зьмястоўнасьць тэкстаў і ягоны надзвычайны талент. Цікава, што ягоныя пераклады, часта мелі глыбейшы сэнс і прыгажэйшае гучаньне, чым самыя арыгіналы.

Летась адзін хлопец зь Менску папрасіў Сокалава-Воюша напісаць яму акорды ягонай песьні "Хай заплача струна", на што Сяржук адказаў: "Я ня толькі ня маю акордаў сваіх песьняў, я нават ня ведаю, як іх запісваць і чытаць. Мая музычная адукацыя нуль зь мінусам." А вось жа сачыняе добрую музыку й грае!

Тым часам зь цёмнага неба з грукатам пасыпаліся вялікія кроплі навальнічнага дажджу, які настроіўся на цалюткую ночку, але ня толькі не замінаў нам, а наадварот, сваім таямнічым шоргатам па дрэвах, кустох, траве й вадзе ў басэйне надаваў асаблівы рамантызм.

Гаспадыня пакуль прыбрала стол ды разьмясьціла ўсіх на начлег, пайшла спаць апошняй ужо пасьля чацьвёртай раніцы. Аленка Рыжая, не разьвітаўшыся ні з кім, пабегла ўкладаць спаць сыноў дый сама заснула зь імі, а калі расплюшчыла вочы, то была ўжо раніца.

Першым прачнуўся Алесь Вінакураў, які пасьля ранішняй прабежкі першым ускочыў з трампліна ў басэйн. Сьледам за ім у ластах і масках бултыхнуліся ў ваду й двое сыноў Алеся, трое сыноў Рыжых, дзьве дачушкі Антона Бартуля. Трохгадовы Мікітка Вінакураў за кампанію кінуў у басейн двух вялезных шчупакоў, каб яны таксама паплавалі. Усе разумелі, што пагасьцявалі й пара ўжо разьвітвацца. Але было так добра, што стараліся ўсяляк адцягнуць гэтую хвіліну..

– Трэба трымацца разам, – заўважыла пры разьвітаньні гасьцінная гаспадыня хаты Ганна Бартуль.

Я трапіла дадому ў сваю мангэтанскую кватэру каля дзевятай вечара. Купальле ў 2015 годзе, хоць і ў складзе васемнаццаці чалавек, адбылося.

Валянціна ЯКІМОВІЧ

593.qxd 6/30/2015 2:46 PM Page 1 (1,1)

Абмеркаваньне плятформы

заканчэньне з бачыны 1

русь, якія былі прапанаваныя для абмеркаваньня. Пачынаецца разьдзел аналізам русіфікацыйных дзеяньняў рэжыму Лукашэнкі, што зьяўляюцца і сапраўднай першапрычынай, і сэнсам існаваньня гэнага рэжыму. Было адзначана, што некаторыя беларусы прыстасаваліся да несвабоды, пагадзіліся на тое, што была зьліквідаваная нацыянальная адукацыя і падніжаны агульны ўзровень адукацыі, рэзка скарочаная доля гуманітарных навукаў, якія фармуюць эліты і ствараюць інтэлігенцыю. Былі забароненыя для ўжываньня ў назвах словы “нацыянальны”, “народны”, “Беларусь” і “беларускі”. Са сродкаў масавай інфармацыі была выціснутая беларуская мова. Нават за ўжываньне яе на вуліцы, у грамадзкім месцы, чалавек рызыкауе часам патрапіць пад дубінку “амону”.

Былі пералічаныя прыкметы агульнага грамадзкага ўпадку. Сярод іх: палітычная непісьменнасьць насельніцтва, брак супраціву, брак актыўных лідэраў, разбураная сувязь грамадзяніна зь зямлёю, грамадзтва адлучанае ад удзелу ва ўладзе, мэтанакіравана заховаецца і кансэрвуецца неканкурэнтная эканоміка, што кантралюецца энергазалежнасьцю ад Расеі, зь якой нават зьліквідаваная мяжа.

Затым былі пералічаныя магчымыя меры па выпраўленьні і зьмене сытуацыі. Найгалоўная зь іх – ліквідацыя антыбеларускага рэжыму Лукашэнкі, без чаго немажліва вырашыць ніякія іншыя праблемы. Гэта ёсьць самы вялікі прыярытэт. Дзеля гэтага неабходна адпаведнае асяродзьдзе, стварэньне і падтрымка якога ёсьць задачай нацыянальнай асьветы. Неабходна ствараць групы падтрымкі, якія валодаюць поўнай інфармацыяй пра пляны і праекты ўладкаваньня ўладных структураў, працы, культуры, эканомікі будучай вольнай Беларусі. Быў пералічаны парадак пераменаў па этапах і заканадаўчыя дзеяньні ў сувязі з гэтымі этапамі і ў розных сэгмэнтах грамадзкага жыцьця. Такім чынам, дзяржаўныя прыярытэты цягам пакаленьня (наступныя 20 год) будуць такія: адукацыя і асьвета; войска і абарона; мэдыцына; культура; сельская гаспадарка і вёска. Эканоміка – гэта матэрыя дзейнасьці дзяржаўнай улады і таксама ёсьць неад’ёмная частка кожнага з гэтых прыярытэтных кірункаў.

Сабор сьв. Кірылы Тураўскага

Напрыканцы коратка былі закранутыя пытаньні геапалітыкі й адносінаў з суседзямі, з Эўразьвязам, патрэба альянсу краінаў балтачарнаморскага рэгіёну.

Затым пачалася дыскусія, у якой узялі ўдзел прысутныя на сустрэчы. Сярод прапановаў і заўвагаў было шмат карысных, але не абыйшлося без скарыстаньня дыскусыйнай трыбуны для зьвядзеньня рахункаў паміж фракцыямі ў Бруклінскім аддзеле БАЗА ў сьвятле выбарчага сходу, які нядаўна адбыўся ў гэтай арганізацыі.

Сярод асобаў, што бралі слова, былі сп.сп. Расьціслаў Гарошка, Нэлі Ржэвуцкая, Валеры Дворнік, Уладзімер Караткевіч ды іншыя.

З грунтоўным аглядам тэксту сп. Зянона Пазьняка выступіла сп-ня Ганна Сурмач, Старшыня Галоўнай управы БАЗА. Дзьмітры Шчыгельскі прадстаўляў арганізацыю “Беларусы ў Экзылі”, Віталь Зайка – Беларуска-Амэрыканскае Згуртаваньне “Пагоня”. Увогуле сустрэча зрабіла добрае ўражаньне і адкрыла мажлівасьці ня толькі агульнага абмеркаваньня канцэпцыі, прапанаванай сп. З. Пазьняком, але і мажлівасьці больш актыўнага супрацоўніцтва розных беларускіх арганізацыяў у Нью-Ёрку і ваколіцах.

Віталь ЗАЙКА

Уплаты ў Згуртаваньне Ñëàâàê³ é àõâÿðàâàíüí³:

В. Даніловіч 60
М. Кашчэева 60
К. Крычаўцова 60
І. Лукашэвіч 60
І. Маладзёнаў 60
В. Пятроў 60
А. Солад 60
Д. Турсунбаеў 60
Я. Турсунбаева 60
А. Харчэўка 60
І. Чарнова-Буле 60

Усім шчыры дзякуй!

Уплаты ў аддзел шліце на адрас:
P. O. Box 572
New York, NY 10113
Чэкі выпісвайце на імя
Viktar Yedzinovich.

Наступны сход

Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “ПАГОНЯ”

адбудзецца ў суботу 11-га ліпеня 2015 г. у Доме Маракоў па адрасу:

Seafarers and International House
123 East 15th Street
New York, NY 10003.

*Даезд цягнікамі падземкі **L, N, Q, R, W, 4, 5, 6** да прыпынка **Union Square**. Будынак знаходзіцца адзін блёк на ўсход ад **Union Square** па **15-й вуліцы** на скрыжаваньні з **Irving Place**. **Заля на 2-м паверсе.***

Пачатак: **а 6:00-й** вечара.

----

*Аб месцы і часе правядзеньня сходаў ды іншых імпрэзаў, ладжаных арганізацыяй, можна даведацца, наведаўшы ў інтэрнэце ўэбстаронку **pahonia.com***

Ахвяравалі на выданьне бюлетэня *Весткі й Паведамленьні* :

В. Балашэнка 30
М. Кашчэева 30
К. Крычаўцова 30
І. Лукашэвіч 30
І. Маладзёнаў 30
В. Пятроў 30
Д. Турсунбаеў 30
А. Харчэўка 30
А. Солад 20

Шчыры дзякуй!

*Падпісацца на бюлетэнь могуць усе зацікаўленыя даслаўшы аплату гадавой падпіскі (**$30**) на адрас:*

Marat Klakotski
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

*Чэкі з адзнакаю **“Весткі”** выпісвайце на імя скарбніка Згуртаваньня “Пагоня” **Viktar Yedzinovich**.*

*Электронны варыянт бюлетэня можна знайсьці ў інтэрнэце на сайце **e-krama.com***